

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Kaaskorf

Tielt-Winge, Vlaams-Brabant

2023F368

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2023

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	4
1.3 Gemotiveerd advies	5
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel en nieuwe wegenis te Tielt-Winge. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1,9 ha, de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 1,9 ha.

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan gedeeltelijk in een zone bestemd als gebied voor verblijfsrecreatie, gedeeltelijk in woongebied met landelijk karakter, gedeeltelijk in natuurgebied en gedeeltelijk in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2023F368	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 185507	Y ₁ : 182233
	X ₂ : 186613	Y ₂ : 183024
KADASTER	Tielt-Winge Afdeling 2 Houwaart, Sectie A, openbaar domein	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw gescheiden rioleringsstelsel en nieuwe weginrichting langsheen het verloop van de Solleweg, Kaaskorf en een deel van de Wijngaardstraat op het grondgebied van Tielt-Winge. De wegenis langsheen het tracé bestaat uit asfalt- en grindverharding. Langs een deel van de Solleweg is geen verharding aanwezig. Na de rioleringswerken wordt een nieuwe wegenis voorzien. Langsheen het traject is voorsnog geen riolering aanwezig. Voornamelijk in het noorden van het traject bevinden zich enkele grachten langs de weg, deze worden gedempt en er worden nieuwe grachten gegraven. De rioleringswerken worden in 3 fasen uitgevoerd.

Tielt-Winge is gelegen in de Brabantse leemstreek. Het landschap wordt gekenmerkt door meerdere oost-west gerichte cuestaruggen. Het geplande rioleringstraject ligt op het noordoostelijke uiteinde van een cuestarug. Deze rug wordt in het westen en noorden begrenst door de vallei van de IJssbeek. Langs de oostzijde van de rug loopt de brede vallei van de Grote Motte. De Quartairgeologische kaart geeft over het volledige projectgebied een profiel weer dat bestaat uit eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen waarin hellingsafzettingen aanwezig kunnen zijn. De bodemkaart geeft langs het traject hoofdzakelijk een matig natte zandleembodem weer. Plaatselijk worden ook drogere zandbodems weergegeven. Deze vormen mogelijk iets drogere koppen langs de heuvelrug. Langsheen het traject dient ook rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van colluvium en nattere depressies. De locatie van de rioleringswerken, op een heuvelkam nabij

de vallei van de IJsbeek en Grote Motte moet ongetwijfeld aantrekkelijk geweest zijn voor rondtrekkende groepen jager-verzamelaars.

Op het cartografische materiaal is te zien dat het terrein zich ten midden van een uitgestrekt bosgebied bevindt. Op de Ferrariskaart wordt het bosgebied aangeduid met de naam 'Tien Bounderbergh Bosch', heden heet het restant van het bosgebied 'Tienbunderbos'. Een deel van de huidige de huidige Kaaskorf, Solleweg, Wijngaardstraat en Jennekensstraat is reeds te herkennen op de Kabinetskaart. Er is geen bebouwing weergegeven in de omgeving van het geplande tracé. Aangezien de Ferrariskaart doorgaans een eindsituatie weergeeft inzake de evolutie van landgebruik kan vermoed worden dat de gronden in het verleden minder gegeerd waren voor bewerking en bewoning. Ook op de 19e-eeuwse bronnen blijft de omgeving als bos ingekleurd, bewoning wordt er niet weergegeven. Binnen de orthofotosequentie is te zien dat de situatie sinds de jaren '80 quasi ongewijzigd blijft. Zowel in het oosten als westen van het traject is bebouwing te herkennen.

In de ruime omgeving van het rioleringstraject zijn tot op heden slechts enkele archeologische onderzoeken met ingreep in de bodem uitgevoerd. Ter hoogte van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Tiel-Winge werden de verschillende fasen van de middeleeuwse dorpskerk in kaart gebracht. Langs de loop van de Tielse Motte werd eveneens een landschappelijk onderzoek en archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Hierbij werden echter geen artefacten gerecupereerd. Menselijke aanwezigheid tijdens de steentijden werd echter bevestigd dankzij de waarnemingen bij meerdere veldprospecties in de ruime omgeving. Hierbij werden artefacten uit zowel het mesolithicum als neolithicum gerecupereerd. Tevens wordt in de CAI melding gemaakt van de toevalsvondst van Romeins vondstmateriaal. Hoewel de gegevens in de omgeving schaars zijn, wijzen de gekende waarnemingen op aanwezigheid sinds de steentijden.

Concreet dient in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Vanwege de reeds aanwezige infrastructuur en de lineaire vorm van de geplande ingrepen wordt de kans op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek als beperkt ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande rioleringswerken langs het verloop van de Solleweg, Kaaskorf en Wijngaardstraat worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. Met betrekking tot de trefkans inzake artefactensites wordt de kans op kenniswinst bij verder onderzoek door middel van boringen als beperkt ingeschat. Zo goed als het volledige traject is verhard met asfalt of steenslag. Tevens bevinden zich in het noorden van het traject meerdere langsgrachten. De kans dat het bodemprofiel en bijgevolg eventueel aanwezige artefactensites ter hoogte van deze verharding nog zijn bewaard is bijzonder klein. Ook met betrekking tot erfgoed bestaand uit bodemsporen wordt de kans op kenniswinst als zeer beperkt ingeschat. Vooreerst wijzen de cartografische gegevens op een gebied dat minder geschikt was voor bewoning of bewerking. Daarnaast moet gewezen worden op de smalle, lineaire vorm van de geplande ingrepen. Vanwege de lineaire vorm is het ruimtelijk kader zeer beperkt waardoor eventueel aanwezige sporen nooit in een onderlinge relatie bestudeerd gaan kunnen worden. Hierdoor wordt een gedegen interpretatie sterk bemoeilijkt. Tevens moet gewezen worden op de reeds aanwezige infrastructuur. Hoewel

geenszins gesteld kan worden dat het bodemarchief vlakdekkend is verstoord kan redelijkerwijs aangenomen worden dat het plaatselijk is versnipperd. Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek zeer beperkt is. Meer dan een quasi contextloze indicator voor menselijke aanwezigheid in het verleden kan bij een doorlopend onderzoekstraject niet verwacht worden.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

